

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 lutego 2016 r. , skierowanym przeciwko Gminie K. , która nabyła prawa spadkowe po zmarłej A. D. (1) powódka H. Z. (1) wniosła o zasądzenie na jej rzecz zaległego wynagrodzenia za miesiąc sierpień 2013 r. w wysokości 1100,00 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 września 2013 r. do dnia zapłaty, odszkodowania z tytułu wygaśnięcia umowy o pracę na skutek zgonu pracodawcy w wysokości 3300,00 zł tj. w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, kwoty 550 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2013 r. w wymiarze 13 dni oraz o wydanie świadectwa pracy. W uzasadnieniu podniesiono, iż w dniu 29 sierpnia 2013 r. zmarła pracodawca powódki A. D. (1) – prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Morskie Biuro (...) / Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...). Powódka zatrudniona była u tego pracodawcy od dnia 2 stycznia 2002 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony do śmierci pracodawcy. Po jej śmierci nie było podmiotu uprawnionego do podjęcia czynności związanych z rozwiązaniem stosunku pracy, oraz wypłatą wynagrodzeń i wydaniem świadectwa pracy. Natomiast spadkobiercy odrzucili spadek.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Brzezinach, Wydziału I Cywilnego z dnia 12 marca 2015 r. Sygn. akt I Ns 103/15 spadek po zmarłej nabyła Gmina K..

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 marca 2016 r. Gmina K. wniosła o oddalenie powództwa. Pozwana przyznała, iż została uznana za spadkobiercę A. D. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Morskie Biuro (...) / Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Przychodnia z siedzibą w G.. Wskazała ona jednak, iż spadkobiercy, którzy odrzucili spadek, a przede wszystkim małżonek zmarłej posiadający wiedzę o miejscu przechowywania dokumentacji osobowej pracowników oraz dotyczącej prowadzonej działalności gospodarczej przez A. D. (1) uniemożliwili Gminie K. wejście w ich posiadanie. Gmina wystąpiła o spis inwentarza, powyższa czynność nie została z w/w przyczyn dokonana, w związku z czym pozwana nie ma informacji co wchodzi w skład spadku po zmarłej.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zasądził od pozwanej Gminy K. na rzecz powódki H. Z. (1) następujące kwoty (punkt I) :

- 1100,00 zł tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiąc sierpień 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (punkt 1),

- 3300,00 zł tytułem odszkodowanie za wygaśnięcie umowy o pracę wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 marca 2016 r. do dnia zapłaty (punkt 2);

- 550 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (punkt 3);

Sąd Rejonowy nadto zastrzegł Gminie K. prawo do powoływania się w toku egzekucji zasądzonych od nich świadczeń pieniężnych na ograniczenie odpowiedzialności do wysokości wartości stanu czynnego spadku nabytego po A. D. (1) a także zobowiązał Gminę K. do wydania świadectwa pracy stwierdzającego, iż H. Z. (1) była zatrudniona przez A. D. (1) prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Morskie Biuro (...) w Ł. w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 29 sierpnia 2013 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku samodzielnego pracownika do spraw turystyki, w pełnym wymiarze czasu pracy, a umowa została rozwiązana na skutek wygaśnięcia (punkt III). W punkcie IV oddalono powództwo w pozostałym zakresie i nie obciążono pozwanej kosztami sądowymi (punkt V).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

A. D. (1), prowadziła działalność gospodarczą pod nazwą Morskie Biuro (...) / Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Przychodnia z siedzibą mieszczącą się pod adresem G. Wojska Polskiego 8 lok.17, (...)-(...) G.. Dodatkowe miejsce wykonywania działalności znajdowało się w A., przy ul. (...).

A. D. (1) była prezesem zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w A..

Powódka A. Z. w okresie od 2 stycznia 2002 r. do 29 sierpnia 2013 r. zatrudniona była przez A. D. (1) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Do 2012 r. powódka pracowała na stanowisku samodzielnego pracownika ds. turystyki. Miejscem wykonywania pracy było Morskie Biuro (...) mieszczące się w Ł. przy ul. (...), powódka otrzymywała wówczas wynagrodzenie w wysokości 1.135,00 zł.

Od stycznia 2012 r. powódka wykonywała pracę w A. w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku pracownika biurowego - recepcjonisty w Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) Przychodnia i w wymiarze 1/2 etatu, w przychodni prowadzonej przez A. D. (1), jako prezesa spółki zoo M.. Otrzymywała ona wynagrodzenie w wysokości 1100, 00 zł. Powódka nie wykorzystała urlopu wypoczynkowego za rok 2013 w wymiarze 13 dni.

A. D. (1) zmarła w dniu 29 sierpnia 2013 r.

Powódka nie otrzymała wynagrodzenia za sierpień 2013 r. oraz ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 13 dni.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Brzezinach, Wydział I Cywilny z dnia 12 marca 2015 r. Sygn. akt I Ns 103/15 spadek po zmarłej A. D. (1) nabyła Gmina K..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo w niniejszej sprawie okazało się zasadne. Według Sądu I instancji w przedmiotowej sprawie bezspornym jest bowiem zgon pracodawcy powódki - A. D. (1) z dniem 29 sierpnia 2013 r.

Zgodnie z art. 63¹ § 1 k.p. z dniem śmierci pracownika stosunek pracy wygasa.

Prawa majątkowe ze stosunku pracy przechodzą po śmierci pracownika, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W razie braku takich osób prawa te wchodzi do spadku. (art. 63¹ § 2 kp).

W myśl art. 63² § 1 k.p. z dniem śmierci pracodawcy umowy o pracę z pracownikami wygasają.

Pracownikowi, którego umowa o pracę wygasła z przyczyn określonych w § 1, przysługuje odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia (§ 2).

Według Sądu Rejonowego w związku z przyjęciem spadku po A. D. (1) przez Gminę K. na stronie pozwanej ciąży obowiązki wynikające ze stosunku pracy, który łączył A. D. (1) z powódką H. Z. (1).

Zgodnie z art. 935 (in principio) k.c. w braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu.

Celem w/w regulacji jest zapewnienie ciągłości praw majątkowych. Z tego też względu prawo spadkowe opiera się na zasadzie nieistnienia spadków bezdziedzicznych (bona vacantia). W konsekwencji, zgodnie z treścią art. 1023 k.c., gmina lub Skarb Państwa jako spadkobiercy ostateczni nie mogą odrzucić spadku, jeżeli ich powołanie do

dziedziczenia wynika z ustawy. Podmioty te nie składają także oświadczenia o przyjęciu spadku. (H. C. Gmina jako spadkobierca ustawowy (...) G.)

Z mocy ustawy, art. 1023 § 2 k.c., gmina i Skarb Państwa, mimo nieskładania oświadczenia o przyjęciu spadku, przyjmują spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Regulacja art. 1023 § 2 k.c. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 1015 § 1 i 2 k.c., zarówno więc gmina jak i Skarb Państwa przyjmują spadek z chwilą powołania do spadku i od tej chwili odpowiadają za długi spadkowe pro viribus hereditatis (E. Macierzyńska-Franaszczyk, Odpowiedzialność za długi spadkowe, Warszawa 2014, s. 214).

Odpowiedzialność ta jest ograniczona do wysokości wartości stanu czynnego spadku, niemniej nie jest ona ograniczona do składników majątku spadkowego.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Brzezinach, Wydział I Cywilny z dnia 12 marca 2015 r. sygn. akt I Ns 103/15 spadek po A. D. (1) nabyła Gmina K.. W konsekwencji przejęła ona zobowiązania zmarłej wynikające ze stosunków pracy, w których A. D. (1) występowała jako pracodawca.

Pozwana gmina podniosła, iż nie uznaje roszczeń powódki H. Z. (1) o zapłatę i nie ma również możliwości wystawienia świadectwa pracy. Jako jedyną przyczynę wskazała fizyczną niemożność wyegzekwowania od małżonka zmarłej dokumentacji pracowniczej. Powyższa okoliczność jednak zdaniem Sądu Rejonowego w żaden sposób nie zwalnia pozwanej od odpowiedzialności względem powódki.

Zgodnie z art. 6 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 300 kodeksu pracy na pracowniku spoczywa ciężar udowodnienia tego, iż wykonywał pracę w określonym wymiarze czasu pracy a także kwestie dotyczące braku rozliczeń świadczeń pieniężnych.

Z uwagi jednak na charakter zgłoszonych w sprawie roszczeń szczególnie istotne dowodowo jest dokumentacja w sprawach związanych ze stosunkiem pracy, w tym ewidencja czasu pracy oraz akta osobowe pracownika.

Jak stanowi przepis art. 94 pkt 5, 9a oraz 9b K.p. pracodawca jest obowiązany w szczególności terminowo i prawidłowo wypłacać wynagrodzenie; prowadzić dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników; przechowywać dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników w warunkach niegroźących uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Obowiązek przechowywania dokumentacji (pkt 9b) w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracowników (dokumentacji osobowej i dokumentacji płacowej) ciąży na pracodawcy przez 50 lat, przy czym okres ten liczony jest od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy.

Jak podkreślił Sąd Rejonowy z przepisu art. 6 k.c. wynika, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ponadto, z art. 232 k.p.c. wynika, iż strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku, który zapadł w dniu 15 stycznia 2004 r. w sprawie sygn. akt II CK 349/2002, to zasadniczo na stronach postępowania spoczywa obowiązek dostarczenia materiału procesowego. To strony mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne i liczyć na skorzystanie ze środka odwoławczego.

W ocenie Sądu I instancji strona pozwana nie przedstawiła żadnych dokumentów, które zaprzeczałyby twierdzeniom powódki. Co istotne, pozwana nie kwestionowała też wysokości należności dochodzonych przez powódkę mimo iż to ona winna w toku niniejszego procesu wykazać, iż powódka otrzymała przysługujące jej wynagrodzenie za sierpień 2013 r. oraz ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 13 dni lub, że wykorzystała urlop wypoczynkowy za 2013 r.

W tej sytuacji, w oparciu o zeznania powódki Sąd meriti uznał, iż jej roszczenia powódki były słuszne niewątpliwe co do zasady i zasądził wnioskowane przez powódkę kwoty wynagrodzenia za sierpień 2013 r. i ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2013 r. w wymiarze 13 dni.

Wobec niespornego faktu zgonu A. D. (1) Sąd Rejonowy również zasądził od pozwanej gminy na rzecz H. Z. (1) kwotę 3300 zł (stanowiącą trzykrotność miesięcznego wynagrodzenia powódki zatrudnionej w pełnym wymiarze od stycznia 2002 r.) tytułem odszkodowania za wygaśnięcie stosunku pracy.

Sąd I instancji zobowiązał również stronę pozwaną do wydania świadectwa pracy potwierdzającego zatrudnienie powódki u A. D. (1) .

Sąd Rejonowy podkreślił, że w toku postępowania zebrany materiał dowodowy dotyczący rzeczywistego wymiaru czasu pracy powódki był niezwykle skromny. Powódka poza swoimi zeznaniami przedstawiła dokument w postaci kserokopii umowy o pracę z którego wynikało iż została ona zatrudniona przez A. D. (1) na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy od 2 stycznia 2002 r. Jednocześnie powódka zeznała, iż do wygaśnięcia umowy o pracę pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy jednakże od 2012 świadczyła pracę w A. w dwóch poradniach prowadzonych przez A. D. (1) w (...) i w (...) – Spółce z o.o. gdzie A. D. (2) występowała jako prezes zarządu spółki zoo.

Wobec faktu, iż w toku postępowania nie przedstawiono żadnej dokumentacji potwierdzającej zmianę wymiaru zatrudnienia H. Z. (2) u A. D. (1) i faktu ewentualnego nawiązania przez powódkę stosunku pracy z M. sp. zoo Sąd Rejonowy uznał, iż jedyną podstawą zatrudnienia H. Z. (1) w okresie od 2 stycznia 2002 r. do 29 sierpnia 2013 r. była załączona do akt niniejszej sprawy umowa o pracę choć od 2012 r. powódka faktycznie świadczyła pracę w dwóch poradniach prowadzonych przez A. D. (1).

W zakresie żądania zasądzenia odsetek Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. w zakresie wynagrodzenia i ekwiwalentu pieniężnego za urlop za 2013 r. od dnia ich wymagalności tj. od następnego dnia po ustaniu stosunku pracy zaś w zakresie odszkodowania zasądzonego w oparciu o treść przepisu art. 63 kp Sąd zasądził odsetki od dnia doręczenia pozwu, nie zaś od dnia 10.09.2013 r.– w tym zakresie powództwo zostało oddalone.

Sąd Rejonowy na podstawie art. 319 k.p.c. zastrzegł Gminie K. prawo do powoływania się w toku egzekucji zasądzonego od niej świadczenia pieniężnego na ograniczenie odpowiedzialności do wysokości wartości stanu czynnego spadku nabytego po A. D. (1).

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła strona pozwana i wniosła o zmianę wyroku Sądu Rejonowego w zakresie I i III punktu przez oddalenie powództwa w zakresie objętym w/w punktami wyroku tj.:

o wynagrodzenie za pracę za sierpień 2013 r. z odsetkami ustawowymi od 30 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

o odszkodowanie w kwocie 3300,00 zł z odsetkami za opóźnienie od 1 marca 2016 r. do dnia zapłaty,

o ekwiwalent pieniężny w kwocie 550,00 zł za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2013 r. z odsetkami ustawowymi od 30 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

o wydanie świadectwa pracy.

Apelujący zarzucił naruszenie:

- art. 63² Kodeksu pracy przez przyjęcie, że w okolicznościach niniejszej sprawy Gmina K., jako spadkobierca ustawowy przejęła prawa i obowiązki względem powódki zarówno po zmarłej A. D. (1), jak również po Spółce z o.o. (...),

- naruszenie art. 233 Kodeksu postępowania cywilnego przez dowolną (a nie swobodną) ocenę dowodów zebranych w sprawie, co miało wpływ na treść wydanego wyroku ,

- naruszenie art. 472 Kodeksu postępowania cywilnego poprzez zaniechanie wezwania męża zmarłej A. D. (1) tj. A. D. (3), który kontynuuje działalność medyczną wykorzystując nazwę (...) (jest to obecnie nazwa (...) z siedzibą w A. ul. (...)) do przedstawienia akt osobowych powódki, jako osoby faktycznie nimi dysponującą.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej Gminy K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Wskazać bowiem należy, że orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa. Sąd Okręgowy w pełni aprobejuje ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Nie stanowią uzasadnionej podstawy apelacji zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, jak i materialnego.

Na wstępie wskazać należy, że bezpodstawny jest zarzut naruszenia art. 63² kp.

Stosownie do treści art. 63¹ § 1 kp z dniem śmierci pracownika stosunek pracy wygasa.

Umowa o pracę nie wygasa pomimo śmierci pracodawcy, jeżeli doszło do przejścia pracowników przez nowego pracodawcę na zasadach określonych w art. 23¹ k.p.

W myśl art. 935 kc w braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu. Jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu.

Gmina i Skarb Państwa popularnie określane są w literaturze prawniczej mianem spadkobierców koniecznych (a niekiedy "ostatecznych" – H. C., Gmina, s. 396). Ma to oddawać istotę założenia ustawodawcy, by nie pozostawiać spadków bezdziedzicznych i w tym celu ustawowo wskazywać podmiot, któremu spadek będzie musiał przyspaść, jeśli w danym przypadku spadkodawca ani nie powołał spadkobierców testamentowych, bądź nie mogli oni albo nie chcieli dziedziczyć, ani też w momencie otwarcia spadku nie było żadnych osób z rodziny spadkodawcy należących do kręgu jego spadkobierców ustawowych. Wówczas ustawodawca zastrzega, że wtedy spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu, a jeśli takiego ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, to spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu. Jeżeli spadek przypada z mocy ustawy gminie albo Skarbowi Państwa, to nie mogą one wówczas takiego spadku odrzucić (art. 1023 § 1 KC), nie składają oświadczenia o przyjęciu spadku, a spadek przez nie przyjęty z mocy prawa uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1023 § 2 KC).

Jako gminę, która dochodzić będzie do dziedziczenia z ustawy na mocy komentowanego przepisu, ustawodawca wskazał gminę ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Uzasadnienia dla takiego wyboru upatruje się w więziach, które zazwyczaj zachodzą pomiędzy mieszkańcem danej gminy a samą gminą, jak i jej społecznością (M. P., Czy przywrócić dziedziczenie ustawowe, s. 166–167; tenże, Dziedziczenie gminy, s. 16). Kiedy indziej w powołaniu do dziedziczenia gminy i Skarbu Państwa widzi się raczej realizację interesu publicznego (H. Czerwińska, Gmina, s. 397, vide komentarz do art. 935 kc red. Gniewek 2017, wyd. 8/Kuźmicka-Sulikowska, opubl. Legalis).

Jak w niniejszym postępowaniu ustalono zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Brzezinach, Wydział I Cywilny z dnia 12 marca 2015 r. sygn. akt I Ns 103/15 spadek po A. D. (1) nabyła Gmina K..

Na podkreślenie dodatkowo zasługuje okoliczność, że postanowieniem z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie I Ns 343/16 Sąd Rejonowy w Brzezinach odrzucił skargę pozwanej o wznowienie postępowania w sprawie I Ns 103/15.

Nadto także z realiów niniejszej sprawy nie wynika, aby doszło do przejścia pracowników Spółki z o.o. (...) w A. przez nowego pracodawcę.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy trafnie uznał, że pozwana przejęła zobowiązania zmarłej wynikające ze stosunków pracy, w których A. D. (1) występowała jako pracodawca.

W następnej kolejności zaś odnieść się należy do zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów, a więc dyrektywy wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c.

W świetle art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Sąd dokonuje oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów, mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z 11 lipca 2002 r., IV CKN 1218/00, opubl. LEX nr 80266). Ramy swobodnej oceny dowodów są zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnym poziomem świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (tak też Sąd Najwyższy w licznych orzeczeniach, np. z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 423/00, OSNP 2003/5/137). Poprawność rozumowania sądu powinna być możliwa do skontrolowania, z czym wiąże się obowiązek prawidłowego uzasadniania orzeczeń (art. 328 § 2 k.p.c.).

Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga zatem wykazania, iż sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Natomiast zarzut dowolnego i fragmentarycznego rozważenia materiału dowodowego wymaga dla swej skuteczności konkretyzacji, i to nie tylko przez wskazanie przepisów procesowych, z naruszeniem których apelujący łączy taki skutek, lecz również przez określenie, jakich dowodów lub jakiej części materiału zarzut dotyczy, a ponadto podania przesłanek dyskwalifikacji postępowania sądu pierwszej instancji w zakresie oceny poszczególnych dowodów na tle znaczenia całokształtu materiału dowodowego oraz w zakresie przyjętej podstawy orzeczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonego w postępowaniu materiału dowodowego jest – wbrew twierdzeniom strony apelującej – prawidłowa i kompletna. W apelacji strona pozwana skutecznie nie wykazała, iż materiał dowodowy w sprawie był oceniony nieprawidłowo a ostatecznie wywiedzione przez Sąd wnioski były nielogiczne, wewnętrznie sprzeczne bądź przyjęte wbrew zasadom doświadczenia życiowego.

W świetle wywodów apelacji, kluczowym jest wyjaśnienie pojęcia ciężaru dowodu, jego rozkładu i skutków, bowiem zgodnie z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Regułę tę uzupełnia art. 232 k.p.c., który nakłada na strony obowiązek wskazywania dowodów koniecznych dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne. W konsekwencji więc strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. Natomiast Sąd zobowiązany jest wówczas wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów, przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W niniejszej sprawie, ciężar udowodnienia żądań pozwu spoczywał na stronie powodowej, która w świetle przedstawionych dowodów, zwłaszcza łączącej ją z A. D. (1) umową o pracę z dnia 2.01.2002 r., sprostala temu

obowiązkowi, bowiem odwołała się do umowy o pracę łączącej strony i złożyła zeznania w tym zakresie. A zatem na pozwanego, przeszedł ciężar dowodowy w przedmiotowej sprawie.

Tymczasem pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych, celem wykazania braku istnienia podstaw do żądania zapłaty kwot w wysokościach określonej pozwem.

Pozwany nie kwestionował autentyczności przedłożonej umowy o pracę, ani też nie podważał wysokości należności dochodzonych przez powódkę. Strona pozwana nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych w sprawie, w tym dowodu z dokumentów z akt osobowych wnioskodawczyni z tego zakładu bądź z zeznań męża zmarłej A. D. (1) na okoliczność przechowywania przedmiotowych dokumentów.

W konsekwencji niepodjęcie jakiegokolwiek aktywności w postępowaniu dowodowym musiało doprowadzić do uznania przez Sąd Rejonowy, że twierdzenia strony pozwanej nie zostały przez nią udowodnione.

Zatem logicznym było przyjęcie przez Sąd Rejonowy na podstawie przedłożonej umowy o pracę i nie zakwestionowanych skutecznie zeznań powódki, że roszczenia zgłoszone w pozwie były niewątpliwe co do zasady.

Wobec powyższego nie doszło, w ocenie Sądu Okręgowego, do naruszenia przez Sąd Rejonowy dyspozycji art. 233 kpc oraz art. 472 kpc, gdyż strona pozwana w toku procesu nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych.

Powyższe prowadzi do oczywistej konstatacji, że apelacja pozwanego stanowi jedynie subiektywną polemikę z prawidłowym stanowiskiem Sądu Rejonowego, które Sąd Okręgowy w pełni aprobuje. Mając wszystkie wskazane wyżej okoliczności na uwadze, apelację pozwanego jako bezzasadną, na podstawie art. 385 k.p.c., należało oddalić.

Przewodnicząca Sędziowie

K.B.